

MOTYWY LITERACKIE

NASK

„Wolne Lektury”

Instrukcja korzystania z serwisu

Wykorzystanie zbiorów bibliotecznych
serwisu www.wolnelektury.pl
do przygotowania prac pisemnych i wypowiedzi ustnych
z języka polskiego (historii literatury)

Motyw: PRACA

Kiedy widzisz przed sobą zadanie typu:

Czym jest praca w życiu człowieka? Omów temat na wybranych przykładach z literatury polskiej i obcej.

– bez wahania wpisz w wyszukiwarkę adres: <https://wolnelektury.pl/>

Dokładne wskazówki, jak efektywnie przeszukiwać zasoby serwisu pod kątem motywów i tematów literackich – znajdziesz w osobnej prezentacji.

Wyszukaj motyw „Praca”, a wyświetli się zbiór fragmentów utworów, które zawierają przemyślenia twórców różnych epok na ten temat:

The screenshot shows the website interface for WolneLektury.pl. At the top, there is a navigation bar with the logo, the text '4442 darmowe utwory do których masz prawo', and links for 'Zaloguj się / Załóż konto' and 'Język'. Below the navigation bar is a search bar with the placeholder text 'tytuł, autor, motyw/temat, epoka, rodzaj, gatunek, cytata' and a 'Szukaj' button. The main content area has a navigation menu with 'Literatura', 'Motywy', 'Audiobooki', 'Galeria', and 'Wszystkie utwory'. The 'Motywy' section is active, displaying the title 'Motyw: Praca' and a filter menu with 'Autorzy', 'Epoki', 'Gatunki', 'Rodzaje', and 'Motywy'. A search result is shown with a truncated text snippet: 'Ponieważ zawsze rozpatrywałem rzeczy tylko po porządku, pewne jest, że to, co mi zostało jeszcze...'. Below the snippet is a 'Rozwiń fragment' button and the author information: 'René Descartes (Kartezjusz), Rozprawa o metodzie'.

fragment
możesz
rozwinąć lub
zobaczyć w
treści utworu

Skorzystaj z opcji:

↓ **Rozwiń fragment** ↓

Może się okazać, że cytat objawi nieoczekiwane znaczenia.

Motyw: Praca

Autorzy

Epoki

Gatunki

Rodzaje

Motywy

Kartezjusz
wyznaje tu,
że własny
wysiłek,
PRACA
włożona w
zdobycie
wiedzy
pomnaża
siły i
umiejętności
poznawcze

Ponieważ zawsze rozpatrywałem rzeczy tylko po porządku, pewne jest, że to, co mi zostało jeszcze do odkrycia, jest z natury swojej trudniejsze i bardziej ukryte, niż to, co mogłem znaleźć aż dotąd; miałoby tedy jedynie mniejszą przyjemność dowiedzieć się tego ode mnie, niż przez samych siebie: nie licząc, iż przyzwyczajenie jakiego nabędą, szukając zrazu rzeczy łatwych, i przechodząc pomału i stopniowo do innych trudniejszych, posłuży im więcej, niżby zdołały uczynić wszystkie moje nauki. Co do mnie, pewien jestem, iż gdyby mnie uczono od młodu wszystkich prawd, jakie później starałem się wykazać, i gdybym nie miał żadnego trudu w nauczaniu się ich, nie poznałbym może nigdy żadnych innych, a przynajmniej nigdy nie nabyłbym przyzwyczajenia i łatwości, jakie, o ile mi się zdaje, posiadam w tym, aby znajdować wciąż nowe, w miarę jak przykładam się do ich szukania, jednym słowem, jeżeli istnieje na świecie jakie dzieło, którego nie może nikt inny równie dobrze dokończyć jak ten, który je rozpoczął, to to, nad którym ja pracuję.

↑ Zwiń fragment ↑

René Descartes (Kartezjusz), Rozprawa o metodzie

Sprawdź, jaka jest wymowa fragmentu w kontekście całego tekstu źródłowego.

„Człowiek nie jest biedny dlatego, że nie ma nic, ale dlatego, że nie pracuje”.

Charles de Montesquieu (Monteskiusz), *O duchu praw*.

Zdanie, które może się wydawać głęboko niesprawiedliwe (bo przecież wielu jest ludzi ciężko pracujących i biednych mimo to) w kontekście szerszych rozważań nabiera innego znaczenia: w przekonaniu Monteskiusza bogactwo wynikające z posiadania pewnych umiejętności („rzemiosła”) pomnaża się, gdy jest przekazywane z pokolenia na pokolenie, zaś bogactwo wynikające z „biernego” posiadania majątku – uszczupla się z każdym pokoleniem. W ten sposób autor pokazuje **wartość pracy**.

Przeglądając wyniki wyszukiwania możesz rozwijać fragment, który Cię zacieka, a także przejść do tekstu, z którego pochodzi.

Człowiek nie jest biedny dlatego, że nie ma nic, ale dlatego, że nie pracuje. Ten, który nie ma żadnego majątku, a pracuje, ma się równie dobrze jak ten, co ma sto talarów renty bez pracy. Ten, który nie ma nic, a ma rzemiosło, nie jest biedniejszy od tego, który ma dziesięć morgów ziemi na własność i musi je uprawiać, aby żyć. Robotnik, który zostawił dzieciom w dziedzictwie swoje rzemiosło, zostawił im mienie, które się pomnożyło w miarę ich liczby. Inaczej z tym, który ma dziesięć morgów kapitału, aby żyć, i który je podzieli między dzieci.

Jak łatwo sprawdzić, klikając na nazwisko autora, **Kartezjusz i Monteskiusz są przedstawicielami myśli Oświecenia**. Czy inni twórcy tej epoki podobnie zapatrywali się na interesującą nas kwestię? Aby się tego dowiedzieć, sprawdź występowanie motywu w poszczególnych epokach

Motyw: Praca

Autorzy Epoki Gatunki Rodzaje Motywy

Starożytność (7) Średniowiecze (2) Renesans (4) Barok (8) Oświecenie (44) Romantyzm (91) Pozytywizm (157) Modernizm (140)
Dwudziestolecie międzywojenne (79) Współczesność (8)

Najwięcej wypowiedzi na temat pracy zaznaczono w literaturze pozytywistycznej; zważywszy hasła tej epoki – nie jest to zaskakujące

W zasobach biblioteki znajdują się wypowiedzi na temat pracy następujących twórców oświeceniowych: Sébastien-Roch Nicolas de **Chamforta** (2 cytaty), René Descartes (**Kartezjusza**; 1 cytata), Franciszka **Karpińskiego** (4), Ignacego **Krasickiego** (18), Charlesa de Montesquieu (**Monteskiusza**; 10 cytatów), Stanisława **Staszica** (6) i Voltaire'a (**Woltera**; 3 cytaty).

Wartość pracy przedstawiana jest w podobny jak u Monteskiusza sposób – optymistyczny i zachęcający do podjęcia pracy nad własnym życiem i pozycją majątkową – u przedstawiciela polskiego Oświecenia: Ignacego Krasickiego.

Nawet znany ze swego cierpkiego dowcipu **Voltaire** (Wolter) – nie zawiedzie nas tym razem: **o pracy wypowiada się niemal** apologetycznie w swojej powiastce filozoficznej *Kandyd*, czyli **optymizm**:

„— Musisz posiadać — rzekł Kandyd do Turka — rozległe i wspaniałe majątności?”

— Tylko ten kawałek ogrodu; uprawiam go z dziećmi; **praca oddala od nas trzy wielkie niedole: nudę, występki i ubóstwo**”.

„ — Wiem również — rzekł Kandyd — że trzeba uprawiać nasz ogródek.

— Masz słuszność — rzekł Pangloss — albowiem kiedy człowieka wprowadzono do ogrodów Edenu, umieszczono go tam *ut operaretur eum*: aby pracował; co dowodzi, że człowiek nie jest stworzony dla spoczynku.

— Pracujmy nie rozumując — rzekł Marcin — to jedyny sposób, aby życie uczynić znośnym.

Cała gromadka dostroiła się do tego chwalebego zamiaru; każdy zaczął rozwijać swe talenty. Mały kawałek ziemi przyniósł nadspodziewany dochód. Kunegunda była po prawdzie bardzo brzydka, ale stała się doskonałą gospodynią; Pakita haftowała, stara krzątała się koło bielizny. Nawet brat Żyrofla nie jadł darmo chleba; wykształcił się na doskonałego stolarza, a nawet stał się uczciwym człowiekiem”.

„(...) Nie każdy bogatym
Urodził się, lecz szczęście nie zawisło na tym;
Owszem, według mnie, zawsze **szczęśliwi są tacy,
Których nie los zubożył, ale skutek pracy**”.

(Ignacy Krasicki, *Oszczędność* [w:] *Satyry*, cz. I.)

Oto finał powiastki Woltera, w której bodaj **jedynie, co napawać może optymizmem to właśnie wartość pracy w życiu człowieka**. Taki był najwyraźniej
DUCH EPOKI

Podobnie jak w **Oświeceniu**, epoce rewolucji, również w **Pozytywizmie** podkreślano, że **najcenniejsze jest to, co zdobyte dzięki osobistej zasłudze, nie zaś to, co łatwo przychodzi**. Pogląd ten oraz przeświadczenie, że **praca stanowi o wartości życia ludzkiego** pojawia się również w epokach późniejszych. ➡

➡
**Klasyka literatury pozytywizmu –
Eliza Orzeszkowa, *Nad Niemnem*
(tom II):**

„(...) Żwawo wszyscy czworo rzucili się ku zbożu, żwawo i milcząc żęli; tylko raz Antolka zachichotała z mimowolnych stękań, które niekiedy wydierały się z piersi Justyny. Justyna zaśmiała się tak głośno, jak nie śmiała się nigdy, i zaledwie oddychać już mogąc upewniać zaczęła, że wcale a wcale zmęczona się nie czuje (...).

— Brawo, Justynko, brawo! (...) Dużoś nażęta? Długoś żęta? Czy naprawdę żąc umiesz? Przecież choć raz nie brząkasz na fortepianie i nie tułasz się po domu jak Marek po piekle. **Bo przecież na świecie każdemu coś robić trzeba!** Prawda, Janku? (...) Ale z ciebie, Justynko, zuch! Znudzilaś się klepaniem po klawiszach i romansowymi książkami i żąc poszłaś — brawo!”.

**Rabindranath Tagore (1861-1941),
Babu z Najandzor [w:] **Głodne
kamienie:****

„Szczególnym zbiegiem okoliczności rodzina nasza jest zupełnym przeciwieństwem jego rodziny. Ojciec mój zdobył majątek własną pracą i zawsze się chlubił, że nigdy nie wydał ani grosza więcej, niż było trzeba. Odzieżą jego była odzież robotnika i takie same były ręce. Nie kusiło go bynajmniej zyskać sobie za pomocą rozrutnego przepychu tytułu „babu”, a ja, jego jedyny syn, jestem mu za to wdzięczny. Dał mi możliwie jak najlepsze wychowanie i wykształcenie, tak że mogłem sam utorować sobie drogę w świecie. Nie wstydzę się też zupełnie faktu, że wybiłem się własnymi siłami. Szeleszczące banknoty w mej kasie są mi milsze od długiego rodowodu w pustej szkatule.

Zdaje mi się, że to było przyczyną, dla której gniewałem się, ile razy widziałem, jak Kailas babu pobiera wysokie przekazy z publicznego kredytu swej dawno minionej chwały babu. Wyobrażałem sobie, że patrzy na mnie z góry dlatego, iż mój ojciec przyszedł do pieniędzy własną pracą”.

Pozytywizm. Praca a nierówności społeczne.

W poniższym fragmencie Wokulski porównuje los swój i Ochockiego: **przy nierównym starcie i zbyt wielu trudnościach do przewyciężenia** – nawet najcięższa praca nie gwarantuje, że będzie się miało możliwość realizacji swoich aspiracji i talentów

„Cóż to za okrucieństwo losów! — myślał z goryczą. — Dwom ludziom dano prawie te same aspiracje, tylko jeden urodził się o osiemnaście lat wcześniej, drugi później; jeden w nędzy, drugi w dostatku; jeden nie mógł wdrapać się na pierwsze piętro wiedzy, drugi lekkim krokiem przeszedł dwa piętra... Jego nie zepchną z drogi burze polityczne, tak jak mnie; jemu nie przeszkodzi miłość, którą traktuje jak zabawkę; podczas gdy dla mnie, który sześć lat spędziłem na pustyni, uczucie to jest niebem i zbawieniem... Więcej nawet!... No i on triumfuje nade mną na każdym polu, choć przecież ja mam te same uczucia, tę samą świadomość położenia, a pracę z pewnością większą...”.

Bolesław Prus, *Lalka*

„Swoją wielką grob budował faraon przez lat trzydzieści, w ciągu których **sto tysięcy ludzi pracowało co roku po trzy miesiące**. I jaki z tej pracy **pożytek?**... Kogo ona **wykarmiła, uleczyła, odziała?**... Ale za to co rok przy tej robocie marniało dziesięć do dwudziestu tysięcy ludzi... Czyli — na grób Cheopsa złożyło się z pół miliona trupów, a ile krwi, łez, bólów, kto rachuje? Dlatego nie dziw się, panie, że chłop egipski po dziś dzień z trwogą patrzy na zachód, gdzie nad horyzontem krwawią się lub czernieją trójkątne postacie piramid. Toż to świadkowie jego mąk i **jałowej pracy**...”.

Bolesław Prus, *Faraon*

Ciężka, ale jałowa, **niewolnicza praca** niesłużąca ludziom, którzy ją wykonują, a jedynie manifestacji władzy faraonów – została skrytykowana w tonie charakterystycznym dla XIX wieku.

Praca a płeć. Orzeszkowa jako jedna z pierwszych zwróciła uwagę na kwestie związane z **nauką i pracą kobiet**.

„Jestem sobie zwyczajną kobietą, żoną urzędnika, siedzącą stale w domu, piorącą, szyjącą, gotującą i wychowującą dwoje dzieci, bez służącej. **(Tylko nie mam pewności, czy to wszystko jest pracą, gdyż dochodu nie przynosi)**”.
(Boy-Żeleński, *Piekło kobiet*)

„Wprawdzie gdy mowa jest o celu istnienia kobiety, brzmi zwykła, odwieczna, jak codzienny pacierz powtarzająca się formuła: kobieta stworzona jest, aby **być żoną, matką, gospodynią**, i brzmią też dźwięczne wyrazy: poświęcenia się, zaparcia itd. Bywa jeszcze niekiedy mowa o celu estetycznym, o tym jak kobieta ma wyobrażać w ludzkości piękno, sferę idealną itp., co zawsze wychodzi na odzianie ją więcej kwiatkową lub anielską niż człowieczą naturą.

W każdej z tych formuł i w każdym z tych pięknie brzmiących wyrazów **leży wielka prawda, ale zawsze w zastosowaniu brak im tej zasady: kobieta jest przede wszystkim i nade wszystko człowiekiem, cele więc jej muszą być ludzkie i jako takie spotykać zapory niedające się inaczej zwyciężyć jak trudem; aby zaś ten trud skutecznie ponieść, kobieta powinna posiadać i używać takiejże siły moralnej i umiejętności, jakie w logicznym życiu posługują mężczyźni.**

Kobieta od dzieciństwa słyszy, że przeznaczeniem jej, celem życia jest zostać żoną, matką, gospodynią. Innymi słowami celem kobiety jest życie rodzinne, a więc małżeństwo. Ażeby zatem dojść do zamierzonego celu, kobieta powinna wyjść za mąż. Ale co to jest to rodzinne życie, jakie w nim leżą sprawy, trudy, troski: dla jakich ono pojedynczych i społecznych celów istnieje, **czego potrzeba, aby pożytecznie a zacie spełnić jego zadania, jakie wewnętrzne i zewnętrzne zapory trzeba na to zwyciężać i jakim sposobem zwyciężać je można i należy**, o tym zaledwie wyjątkowe kobiety w społeczności naszej słyszą i wiedzą przed wstąpieniem na tę drogę, która ma je prowadzić do celu ich życia”.

W powyższym fragmencie artykułu „Kilka słów o kobietach” Eliza Orzeszkowa wskazuje na konieczność edukacji do **pracy przy prowadzeniu domu**. Kwestia ta długo pozostała sprawą aktualną.

it

SZKOŁA

„Ażeby nauczycielka otrzymać mogła w domu prywatnym zapłatę **trzystu, czterystu** lub czterystu pięćdziesięciu rs. potrzebuje mieć taką **naukę, z jaką** by nauczyciel **mężczyzna nie przyjął mniej jak sześćset, osiemset lub tysiąc**”.

„Panna zupełnie uboga, będąca najczęściej mierną, tak zwaną *tanią* nauczycielką albo sierotą zostającą pod opieką krewnych, choćby najjaśniej pojmowała zbawienną myśl rozszerzenia pola dla pracy kobiecej, czynem jej poprzeć nie może; posiada ona tylko kawałek chleba zapracowany z dnia na dzień albo jako jałmużnę podany; **jutra dla niej nie ma, ze smutnej drogi, na której stoi, przeczucić się na inną zbyt trudno dla niej, bo w czasie przejścia mogłaby — umrzeć z głodu**”.

Orzeszkowa, praprababka polskiego feminizmu, wskazywała na **systemowe i zwyczajowe niesprawiedliwości związane z materialną sytuacją kobiet**, np. na to, że rodzice-ziemianie „powszechnym obyczajem posiadającą ziemię w dziedzictwie zostawiają synom, córkom dając w posagu małe kapitaliki”, a jako rzecz oczywistą przyjmuje się **nierówną płacę dla kobiet i mężczyzn o tych samych kwalifikacjach**.

Praca fizyczna i praca umysłowa – to kolejna istotna kwestia.

Pisał o tym m.in. Stanisław Ignacy Witkiewicz (Witkacy), np. w „Szewcach” – również w kontekście rewolucji społecznej i walki klas.

„SAJETAN

A to jest najgorsze, że **praca nigdy nie ustanie, bo się nie cofnie ta, psiamać, machina społeczna**. Ta będzie tylko pociecha, że wszyscy jako jeden wstrętny mąż, z zapamiętaniem nieprzytomnym orać będą, że nie będzie nawet takich próżniaków...

I CZELADNIK

domyślnie

Tych na naczelnych stanowiskach kontrolnych?

SAJETAN

Toś ty to sobie też myślał, brachu? Hej! **Ale jak tu porównać dwa mózgi? Nie porównać — choć i to trudno — ale zrównać. Otóż pracować będą tak samo — chodzi o tę nieprzyjemność**. Teraz jeszcze za dużo frajdy mają te dranie, bo jest twórczość — hej! A i ja też mogę nowy fason wymyślić, chociaż to już nie to — nie. Nie to! nie to!

Znosi się płaczem”.

Stanowisko majstra Sajatana z „Szewców” odpowiada definicji sformułowanej przez Marka Tawina: „**pracą jest to, co musimy robić, a przyjemnością — to czego robić nie musimy**”

(Przygody Tomka Sawyera)

O **pracy intelektualnej** Witkacy pisze również w „Narkotykach”, przeciwstawiając się młodopolskiej wizji artysty szalonego, szukającego „natchnienia” w kieliszku absyntu.

„Natchnienia też nie łowi się przypadkiem, poza pewnymi granicami, w których ono narzuca się samo. Jeśli ktoś w przerwach od chwil takich będzie tylko pił, uganiał się za dziewczynkami, siedział w kinie lub na dancingu, zmarnuje w sobie ten dar bardzo szybko. **Jedyna rzecz dla artystów i literatów to wypełnianie chwili pustki twórczej intelektualną pracą.** Ale mało kto dzisiaj to robi. Ich to nudzi, biedaków — wolą się bawić; ale niedaleko zajadą w ten sposób”.

Jeśli w temacie pracy zawarto sformułowanie typu: „**Omów temat na wybranych przykładach z literatury oraz innych tekstów kultury**” – sięgnij do Galerii:

Wesprzyj! Pomóż uwolnić książkę! Jerzy Żuławski - Eros i Psyche
zebrane: 368,00 zł do końca zbiórki: 1 dzień 09:34:23 potrzebujemy: 1057,00 zł

5272 darmowe utwory do których masz prawo Zaloguj się / Załóż konto

tytuł, autor, motyw/temat, epoka, rodzaj, gatunek, cytata Szukaj

Literatura Motywy Audiobooki Galeria Wszystkie utwory

Motyw: Praca

Autorzy Epoki Gatunki Rodzaje Motywy

Bartholomeus Breenbergh, Józef sprzedający zboże (Rdz 41, 56)

Autor nieznany, Łódź. W fabryce włókienniczej

W zbiorze obrazów, których tematyka związana jest z motywem pracy, znajduje się wiele ukazujących **pracę na roli, związaną z ziemią** – również w naszej literaturze to ważny wątek, reprezentowany w licznych utworach: od „Wsi spokojna, wsi wesola...” Kochanowskiego po „Chłopów” Reymonta

Motywyem „Praca została oznaczonych ponad 500 fragmentów różnych tekstów. Oczywiście nie sposób uwzględnić ich wszystkich.

Co wybrać?

Tadeusz **Boy**-Żeleński, *Pieśń kobiet*; Władysław **Reymont**, *Chłopi*;
Stanisław Ignacy Witkiewicz (**Witkacy**), *Szewcy*; Zofia Urbanowska, *Gucio
zaczarowany*; Sébastien-Roch Nicolas de Chamfort, *Charaktery i anegdoty*; Joseph
Conrad, *Jądro ciemności*; Joseph Conrad, *Lord Jim*; Maria **Dąbrowska**,
Dzikie ziele; Charles **Dickens**, *Dawid Copperfield*; Stefan **Żeromski**,
Przedwiośnie; Stefan **Żeromski**, *Ludzie bezdomni*; Gabriela Zapolska, *Moralność pani
Dulskiej*; Emil **Zola**, *Germinal*; René Descartes (Kartezjusz), *Rozprawa o metodzie*;
Stendhal, *Pamiętnik egotysty*; Mark **Twain**, *Przygody Tomka Sawyera*; Marcel
Proust, *W poszukiwaniu straconego czasu*. *W cieniu zakwitających dziewcząt*; Stanisław
Staszic, *Przestrogi dla Polski*; Miguel de **Cervantes** Saavedra, *Don Kichot z La
Manchy*; Władysław Stanisław **Reymont**, *Ziemia obiecana*; Bolesław **Prus**, *Lalka*; Eliza
Orzeszkowa, *Nad Niemnem*; Friedrich Nietzsche, *Tako rzecze Zaratustra...*

Dokonując **selekcji**, możesz wykorzystać wyszukiwanie krzyżowe (współwystępowania dwóch lub więcej motywów, np. „Praca” i „Pozycja społeczna”). Zapoznanie się z **opisem motywu** może ukierunkować twoją interpretację tematu, pomóc zawęzić i uporządkować materiał. A może któryś z cytatów, przyjęty z motto, poprowadzi twoje przemyślenia?

Motyw: Praca

„Bo **piękno** na to jest, by zachwycało
Do pracy, **praca**, by się zmartwychwstało”
(Norwid, *Promethidion*)

Jest to motyw przejawiający się w wielu dziełach literackich i występujący w każdej epoce. W mitologii możemy wyróżnić pracę Hefajstosa. W Biblii ukazana jest praca **Boga** (Ks. Rodzaju) – systematyczny wysiłek stwórcy, który został rozłożony symbolicznie na sześć dni, po których nastąpił dzień odpoczynku. Praca może mieć różny charakter. Wyróżnia się pracę zmuszoną, ponad siły (*Satyra na leniwych chłopów*, gdzie pewien szlachcic zarzucał chłopom lenistwo i pozorowanie pracy), pracę nieefektywną, bezsensowną (por. *Szyfowe prace*; Syzyf, władca Koryntu, ukarany przez bogów, musiał wtaczać na górę ogromny kamień, który stale wyslizgiwał mu się z rąk, gdy był blisko celu i musiał rozpoczynać pracę od początku). Praca może mieć wydźwięk pozytywny jako wartość i błogosławieństwo. Afirmację pracy przedstawia Jan Kochanowski w *Pieśni świętojańskiej o sobótce*: uczciwy, pracowity człowiek może żyć dostatnio i spokojnie dzięki ziemi, którą uprawia.

AUTOR OPRACOWANIA

Aleksandra Sekuła, ur. 1972; historyczka literatury, redaktorka, korektorka, tłumaczka i edukatorka. Ukończyła studia magisterskie na Wydziale Polonistyki UW w 1999 r. oraz studia doktorskie w Szkole Nauk Społecznych przy IFiS PAN; tytuł doktora uzyskała w 2008 r.; jest związana naukowo z Instytutem Badań Literackich PAN w Warszawie.

W latach 2007–2011 pracowała jako doradczynie merytoryczna oraz redaktorka literacka w zespole realizującym unikalny w Europie informatyczno-literacki projekt Fundacji Nowoczesna Polska – platformę redakcyjną oraz bibliotekę internetową „Wolne Lektury” bezpłatnie udostępniającą teksty literackie z domeny publicznej w wielu dogodnych formatach (TXT, PDF, E-PUB, MOBI, audiobooki, DAISY z nawigacją dla niewidomych). Projekt realizowano przy współudziale Biblioteki Narodowej i Biblioteki Śląskiej oraz Muzeum Narodowego w Warszawie. W tym czasie prowadziła też szkolenia z zakresu edytorstwa i redakcji literackiej tekstów oraz koordynowała prace wolontariuszy, nauczycieli i studentów pomagających przy przygotowaniu do publikacji utworów dla biblioteki.